

Varautuminen ukrainalaisten hätä- ja tilapäismajoitukseen

Kaupunginhallitus 14.03.2022 § 49
174/09.06.01.00/2022

Valmistelija

talous- ja hallintojohtaja

Ukrainassa käynnistyi sota 24.2.2022 ja se on aiheuttanut laajamittaisen katastrofin ja maastamuuton. Merkittävä osa ukrainalaisia pakenee ensisijaisesti maan sisällä, mutta maasta on kuitenkin poistumassa merkittävä määrä naisia ja lapsia. Ulkomaille lähtijät pakenevat Ukrainan naapurimaihin ja EU-maihin, mm. Puolaan Tsekiin ja Saksaan. Arviot ulkomaille pakenevista lisääntyvät päivittäin ja ovat jopa toista miljoonaa henkilöä. Pakolaisten määrä riippuu sodan kulusta, jota ei pystytä ennustamaan.

Ukrainan kansalaisilla on oikeus tulla EU-alueelle viisumivapaasti biometrisellä passilla, jolloin oleskeluoikeus on 3 kuukautta. Oleskelijan status voi tuona aikana muuttua turvapaikanhakijaksi, työtekoon perustuvaksi oleskeluluvan hakijaksi tai oleskeluluvan omaavaksi.

Maahanmuuttoviraston nykyiset vastaanottokeskukset kykenevät vastaamaan tulevien turvapaikanhakijoiden määrän nopeankin kasvuun. Kuitenkin laajenevassa ja laajamittaisessa maahantulossa, mikäli tulijoita on paljon lyhyessä ajassa, tarvitaan alkuun hätä- ja tilapäismajoitustiloja ennen kuin riittävä määrä vastaanottokeskuksia on saatu perustettua. Hätä- ja tilapäismajoitustilojen tarve voi kesää muutamista päivistä muutamaan kuukauteen.

Ukrainasta tulevilla henkilöillä on oikeus oleskella maassa matkailu-, lomailu ym. tyyppisessä tarkoituksessa. Henkilöillä ei ole oikeutta julkisiin palveluihin poislukien kiireelliset sosiaali- ja terveystalvet. Tilapäisen oleskelun vuoksi ei lähtökohtaisesti ole oikeutta perusopetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen saamiseen. Tilanne kuitenkin muuttuu, jos henkilö (tai perhe) hakee turvapaikkaa, jolloin palvelut tulee järjestää.

Ulkomaalainen henkilö voi hakea työlupaa Suomeen. Oleskelulupa työnteon perusteella oikeuttaa saamaan kotikunnan Suomessa ja oikeuden normaaleihin kunnan palveluihin oleskelulupansa aikana.

Kaupungin tytäryhtiö Oriveden Kotikoivu Oy:llä on lukuisia asuntoja, joihin tarvittaessa voidaan ukrainalaisille järjestää hätä- ja tilapäismajoitustiloja. Tilat ovat kalustamattomia, joten niiden käyttöönotto vaatii järjestelyjä. Kyseisiin asuntoihin voidaan majoittaa noin 50-70 henkilöä hätä- ja tilapäismajoitusta tarvitsevien henkilöiden perhekoosta riippuen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi edellä esitetty ja kokouksessa annettava selvitys.
2. todeta, että Oriveden kaupunki voi tarvittaessa järjestää ukrainalaisille hätä- ja tilapäismajoitusta non 50-70 henkilölle, mikäli maahanmuuttovirasto lisätilaa tarvitsee.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että hyvinvointijohtaja Tuija Peurala oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.
